

Kandidatnummer: 10120

Helsefaglig terminologi - lesing, læring og forståelse

Prosjektbachelor
4350 ord

Bacheloroppgave i Sykepleie
Juni 2022

Kandidatnummer: 10120

Helsefaglig terminologi - lesing, læring og forståelse

Prosjektbachelor
4350 ord

Bacheloroppgave i Sykepleie
Juni 2022

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Fakultet for medisin og helsevitenskap
Institutt for samfunnsmedisin og sykepleie

Kunnskap for en bedre verden

Sammendrag

Innledning: Å kunne forstå og anvende helsefaglig terminologi er viktig for både leseforståelse og læring i utdanningen, men også videre i arbeidet som sykepleier. Det digitale verktøyet «Termer» har blitt utviklet for å gjøre læring av fagterminologi raskere og mer effektiv. Verktøyet gir direkte ordforklaringer på nettsiden eller pdf-filen man er inne på, samt gjør det mulig å oversette teksten direkte på siden. Studien undersøker hvordan læringsutbyttet kan påvirkes ved å benytte seg av verktøyet.

Hensikt: Å kartlegge sykepleierstudenters erfaringer med verktøyet «Termer», og hvordan verktøyet kan påvirke læringsutbyttet.

Metode: For å undersøke erfaringene sykepleierstudentene har med «Termer», ble det valgt en kvalitativ forskningsmetode. Det ble gjennomført ett semistrukturert parintervju med sykepleierstudenter med norsk som morsmål, samt ett semistrukturert individuelt intervju med en sykepleierstudent med norsk som andrespråk. Intervjuene ble gjennomført i mars 2022 og analysert ved hjelp av tematisk inndeling og tolkning.

Resultater: Resultatene viser både positive og negative erfaringer med verktøyet. De positive erfaringene tar utgangspunkt i velfungerende oversettelsesfunksjon, samt opplevelse av økt flyt, fokus og effektivitet i lesingen. De negative erfaringene dreier seg om introduksjonstidspunkt- og måte, samt at verktøyet til tider ga ordforklaringer av hverdagslige ord fremfor helsefaglig terminologi. Det har også vært fravær av implementering av verktøyet på skolen, noe som har resultert i at studentene ikke har benyttet seg av verktøyet. Respondentene ser nytteverdi i verktøyet, særlig i forbindelse med eksamensforberedelser, oppgaveskriving, under case-arbeid på skolen, og ved lesing og forståelse av forskning.

Konklusjon: Studien har vist at verktøyet har potensiell stor nytteverdi for studentene på grunnlag av økt opplevelse av flyt, fokus, effektivitet og forståelse. Dette er faktorer som kan øke læringsutbyttet. Implementering fra utdanningen ser ut til å ha noe å si for om studentene tar verktøyet i bruk. Resultatene viser at introduksjonsmåte- og tidspunkt kunne forbedres, samt noen tekniske problemer i forbindelse med mangel på understrekning av relevant fagterminologi.

Abstract

Introduction: Being able to understand and use medical terminology is important for both reading comprehension and learning in education, but also further in the work as a nurse. The digital tool "Terms" has been developed to make learning terminology faster and more efficient. The tool provides direct word explanations on the website or pdf file you on, as well as making it possible to translate texts directly on the page. The study examines how the learning outcome can be affected by using the tool.

Purpose: To map nursing students' experiences with the tool «Terms», and how the tool can affect the learning outcome.

Method: A qualitative research method was chosen to investigate the nursing students' experiences with "Terms". A semi-structured couple interview was conducted with nursing students with Norwegian as their native language, as well as a semi-structured individual interview with a nursing student with Norwegian as a second language. The interviews were conducted in March 2022 and analyzed using thematic division and interpretation.

Results: The results show both positive and negative experiences with the tool. The positive experiences are based on a well-functioning translation function, as well as the experience of increased flow, focus and efficiency in reading. The negative experiences are about the time and manner of introduction, and that the tool sometimes gave word explanations of everyday words rather than health terminology. There has also been an absence of implementation of the tool during the education, which has resulted in the students not using the tool. The respondents see the usefulness of the tool, especially in connection with exam preparations, writing assignments, during case work at school, and when reading and understanding research.

Conclusion: The study has shown that the tool has potential great value for the students on the basis of increased experience of flow, focus, efficiency and understanding. These are factors that can increase learning outcomes. Implementation from the school seems to have a bearing on whether the students use the tool. The results show that the introduction method and time could be improved, as well as some technical problems in connection with the lack of emphasis on relevant subject terminology.

1. Introduksjon

En sykepleierstudents første møte med helsefaglig terminologi kan være overveldende.

Hypotensjon, anemi, stenose – hva betyr det egentlig og hvorfor skal vi kunne det?

Sykepleiefaget er sterkt preget av fagterminologi som kan være vanskelig å forstå, men som er viktig å kunne for å bli en god sykepleier.

1.1 Helsefaglig terminologi

Terminologi, eller termer, er ord og uttrykk som er typiske for en virksomhet, et fag eller en vitenskap (1). Helsefaglig terminologi er gjerne preget av medisinsk fagspråk med mange fremmedord (2), som eksempelvis hypotensjon, anemi og stenose. Fagterminologien benyttes av helsepersonell på tvers av helseinstitusjoner, samt under utdanningsløpet på sykepleien.

Som student både hører, leser og bruker man helsefaglig terminologi ofte, både i undervisning, litteratur, forskning og i praksis. En studie fra 2001 viser at vokabular og forståelsen av ord spiller en sentral rolle i både leseprosessen og akademisk ytelse (3). Studien kan ikke sies å være rykende fersk, men resultatene er fortsatt valide. For å kunne forstå og anvende det man leser som sykepleierstudent er det dermed svært viktig å ha kunnskap om helsefaglig terminologi. Å ha kunnskap om helsefaglig terminologi er også viktig videre i arbeidslivet. Først og fremst fører terminologien til presis og ryddig kommunikasjon mellom blant annet leger og sykepleiere (2). I tillegg viser forskning at felles fagspesifikk terminologi fører til mer fullstendig sykepleiedokumentasjon (4). Nøyaktig og presis dokumentasjon er viktig for at tjenestene man utøver som sykepleier blir forsvarlige (5).

Et annet viktig aspekt med å ha kunnskap om helsefaglig terminologi, er pasientkommunikasjon. Som nevnt, er terminologi ord og uttrykk som er typiske innenfor blant annet fag eller en vitenskap, noe som vil si at det ikke inngår i det allmenne språket (2). Pasientrettighetsloven §3-1 beskriver blant annet pasientens rett til informasjon (6). Det forutsetter at de vanligste medisinske faguttrykkene som benyttes av helsepersonell, blir forstått av folk flest. For at en pasient med for eksempel hypertensjon eller stenose skal forstå sin diagnose, er det essensielt at helsepersonell klarer å «oversette» fagterminologien. Som Sidsel Tveiten beskriver, har sykepleiere en pedagogisk funksjon som innebærer blant annet kommunikasjons- og samhandlingsferdigheter, samt ferdigheter knyttet til undervisning og veiledning av både pasienter, pårørende, kolleger og studenter (7). For å kunne oppnå dette, er det viktig med kunnskap om helsefaglig terminologi.

Det helsefaglige språket inneholder termer og et vokabular som er ulikt fra det allmenne språket. Å kunne forstå og anvende helsefaglig terminologi er viktig for både leseforståelse og læring i utdanningen, men også videre som sykepleier. For å bli trygg i utdanningen og videre som sykepleier, er det med andre ord viktig med god kunnskap om helsefaglig terminologi. Denne kunnskapen starter på skolebenken, og det er derfor svært viktig at utdanningen tilrettelegger for at studentene lærer dette.

1.2 Lese og forstå forskning

Å lese og forstå forskning er en sentral del av sykepleierutdanningen. I forskrift om nasjonal retningslinje for sykepleierutdanning, stilles det også krav til sykepleiestudenter om at studentene blant annet «anvender og formidler faglig kunnskap og relevante resultater fra forsknings- og utviklingsarbeid i teoretiske og praktiske problemstillinger, og kan treffe begrunnede valg i samsvar med kunnskapsbasert praksis» (8). Det stilles med andre ord krav til at studentene er oppdatert på forskning, og har kunnskap om hvordan man både anvender og formidler forskningsrelatert kunnskap.

Det er ikke bare forskrifter og universitetene som stiller krav til at studentene kan lese, forstå og anvende forskning. Forskningen viser også at studentene ser på det som svært viktig å holde seg oppdatert på forskning for å utøve sitt fremtidige yrke. Studien viser imidlertid at anledningen til å utvikle evnen til å lese og forstå forskningslitteratur i utdanningen er mangelfull (9). Det etterlyses bedre anledning og verktøy til å forstå forskning (9). Mangel på verktøy som kan hjelpe studentene med å lese og forstå forskning er derfor til hinder for utvikling, leseforståelse og læring.

1.3 Lese og forstå naturvitenskapelige fag

En norsk studie har undersøkt sykepleierstudenters syn på kunnskap og læring. Studien trekker blant annet frem at studentene ser på teoretisk kunnskap innen naturvitenskapelige fag og sykepleierfaget som et av de viktigste elementene i utdanningen (9). Naturvitenskapelige fag som anatomi, fysiologi og biokjemi er preget av mye fagstoff, samt mye helsefaglig terminologi. Sæther tar for seg problemstillingen rundt sykepleierstudenter og læring i anatomi, fysiologi og biokjemi i sin masteroppgave (10). Studien viser at: «mengden fagstoff som skal gjennomgås og læres på veldig kort tid er en stor utfordring» og at «det sees en tendens til mer bruk av digitale læringshjelpemidler blant førsteårsstudentene enn blant tredjeårsstudentene» (10). Utfordringen med mengden fagstoff kan speiles i resultatene på eksamen. Naturvitenskapelige fag som anatomi, biologi og biokjemi har til tider vært preget

av høy strykprosent i deler av landet (11). Studentleder i Norsk sykepleierforbund Edel Marlèn Taraldsen tror flere faktorer spiller inn på den høye strykprosenten, og trekker frem blant annet mangel på gode verktøy som skaper forutsetning til å få gode karakterer kan være noen av årsakene til at mange stryker noen steder (11). En konsekvens av mangel på verktøy vil kunne være redusert læring og forståelse av naturvitenskapelige fag.

Med tanke på at studentene ser på forståelse av naturvitenskapelig fag som svært viktig, i tillegg til utfordringer med tanke på eksamensresultater, er det viktig at utdanningen tilrettelegger for økt kompetanse på disse områdene. Det kan drøftes om en grunnleggende forståelse for helsefaglig terminologi kan gjøre lesingen og forståelsen av disse fagene enklere.

1.4 Tingtun «Termer»

«Termer» er et digitalt verktøy utviklet av Tingtun. Verktøyet gir umiddelbar tilgang til relevante ordforklaringer direkte på nettsiden man er inne på (12). Verktøyet gir i tillegg muligheten til å direkte oversette tekster fra og til ulike språk. Hensikten med verktøyet er å effektivisere lesingen, samt øke leseforståelsen (12).

Studenter tar i bruk flere digitale løsninger i forbindelse med læring (13). Trude Løvskar beskriver i sin bok «Skolen i det digitale samfunnet» at digitalisering kan være svært positivt med tanke på den økte tilgangen til informasjon en kan innhente, men at det kan være problematisk å finne pålitelige og korrekte kilder (13). «Termer» løser dette ved å kun ta i bruk pålitelige kilder, som for eksempel ICNP, Store Medisinske Leksikon og Kreftlex (12). Dette fører til at studentene kan stole på at forklaringen av terminologien er korrekt.

Utvikleren av «Termer» har sett at det er få som tar i bruk verktøyet. Det reiste spørsmål om verktøyet ikke var brukervennlig nok. I 2018 ble det derfor gjennomført en kartlegging av brukervennligheten til verktøyet, gjennom en studie utført ved informasjonsteknologi-utdanningen på OsloMet (14). Funnene viste at verktøyet oppleves som svært brukervennlig, men studien ga ikke tilstrekkelig svar på hvorfor det i liten grad tas i bruk. Utvikleren ønsket dermed å kartlegge hvorfor verktøyet ikke benyttes, denne gangen belyst av sykepleiestudenter.

For å få et sykepleiefaglig perspektiv på oppdraget, ønsker jeg å vinkle det mot den pedagogiske delen av sykepleie som dreier seg om læring og leseforståelse. Det å lære og forstå det man leser er, som tidligere belyst, en viktig del av sykepleieutdanningen, ettersom det bidrar til faglig kompetanse videre i arbeidslivet. Hensikten med oppdraget og studien

som er gjennomført, er å kartlegge sykepleiestudenters erfaringer med verktøyet «Termer», og hvordan verktøyet kan påvirke læringsutbyttet.

2. Metode

2.1 Valg av metode

For å kartlegge sykepleiestudenters erfaringer rundt verktøyet «Termer», og hvordan verktøyet kan påvirke læringsutbyttet, er det flere metodiske tilnærminger som kan være aktuelle. Ved å velge en *kvantitativ* metode vil man kunne få et stort utvalg, tallbasert datagrunnlag og mulighet for statistisk analyse (15). Det vil dog begrense mulighetene til å få dypere innsikt i studentenes meninger og erfaringer, samt reduserer muligheten for sidespor og eksplorativ tilnærming (15). Ettersom vi ønsket et dypere innblikk i studentenes erfaringer, tanker og meninger, ble *kvalitativ* metode vurdert som mest hensiktsmessig.

2.2 Kvalitativ metode: Workshop og semistrukturert intervju

For å sikre at intervjuobjektene hadde erfaringer og meninger rundt verktøyet, ble det i første omgang holdt en workshop. Under workshopen deltok to studenter med norsk som morsmål, der de fikk introduksjonskurs fra utvikleren, samt mulighet til å prøve ut verktøyet. I etterkant av workshopen ble det utført et semistrukturert parintervju. Det finnes mange ulike kvalitative forskningsmetoder, og vi vurderte semistrukturerte intervjuer som best egnet for å få den dybden vi var ute etter. Semistrukturerte intervjuer bidrar også til at respondentene kan ta opp relevante temaer og syn som forskerne ikke har tenkt på (16). På forhånd av intervjuene, ble det utarbeidet en felles intervjuguide (vedlegg 1). Intervjuguiden bidro til at intervjuobjektene fikk de samme spørsmålene, og guiden ble godkjent av prosjektveileder på forhånd.

Det ble i tillegg utført et individuelt semistrukturert intervju av en sykepleierstudent med norsk som andrespråk. Studenten var ikke med på workshop, men hadde erfaring med verktøyet fra tidligere. Intervjuet ble gjennomført digitalt. Vi ønsket å intervjuere studenter med norsk som morsmål og norsk som andrespråk for å kartlegge eventuelle forskjeller. For å få en oversiktlig fremvisning av datainnsamlingen, visualiseres det med en tabell:

Respondent 1 + Respondent 2 (Norsk som morsmål)	Respondent 3 (Norsk som andrespråk)
Workshop Semistrukturert parintervju fysisk	Semistrukturert individuelt intervju, digitalt

Tabellen viser oversikt over datainnsamlingen

Intervjuene ble gjennomført sammen med en medstudent, der den ene studenten holdt intervjuene og den andre noterte. Det var satt av 1 time til hvert intervju.

2.3 Respondenter

Vi ønsket å rekruttere andreårs sykepleierstudenter, ettersom disse hadde fått introduksjon av verktøyet på skolen tidligere. Det var ikke et krav om at studentene trengte god erfaring med verktøyet fra tidligere, ettersom studien innebar en workshop. Vi ønsket å rekruttere 6-8 studenter med norsk som morsmål, og 6-8 studenter med norsk som andrespråk.

Rekrutteringen ble gjort digitalt både på studentenes «kull-side» på Facebook, samt på elevenes skoleplattform BlackBoard. Under rekrutteringen ble det lagt med et informasjonsskriv (vedlegg 2) om hva studien innebar, rettigheter knyttet til personvern, og hva dataene skulle brukes til og hvordan. Det var kun to sykepleierstudenter som meldte interesse. Ved deltakelse på workshop og intervju fikk de utlevert et skriftlig samtykkeskjema, som understreket at anonymiteten ble ivaretatt (vedlegg 2).

Ettersom vi også ønsket data fra en student med norsk som andrespråk, tok vi kontakt med respondent 3 via e-post etter forslag fra utvikleren. Respondenten hadde erfaring med verktøyet fra tidligere, og vi så dermed ikke behov for workshop. Studenten fikk informasjon om studien og ga samtykke muntlig.

2.4 Analyse og tolkning

For å ivareta respondentenes personvern, ble det ikke tatt lydopptak av intervjuene. Svarene ble transkribert underveis, men i ufullstendige setninger. Dette krevde at teksten måtte renskrives i etterkant. Etter renskrivning utgjorde intervjunotatene cirka fem datasider til sammen. Intervjutekstene ble gjennomgått flere ganger for å sikre god forståelse og oversikt over innholdet. Deretter ble innholdet tematisert i tre hovedkategorier med flere undertemaer, samt tilhørende intervjutekst fra hver informant til hvert undertema. Analyseprosessen tok utgangspunkt i metodene tematisk inndeling og tolkning (15). På denne måten ble det enklere å sammenlikne de ulike informantenes syn rundt de tre hovedtemaene

3. Resultater

Resultatene av intervjuene viste stor enighet blant respondentene både da det gjaldt positive og negative erfaringer, samt områder de kunne tenke seg å benytte verktøyet. For å kunne besvare hensikten med studien på best mulig måte, har jeg derfor valgt å dele resultatene i tre kategorier: positive tilbakemeldinger, negative tilbakemeldinger og nytteverdi. De tre kategoriene vil ta for seg 3-4 subkategorier som presentert i tabellen:

Positive tilbakemeldinger	Negative tilbakemeldinger	Nytteverdi
Økt fokus, effektivitet og flyt	Introduksjonsmåte- og tidspunkt	Oppgaveskriving
Svært brukervennlig	Tekniske utfordringer	Eksamensøving
Oversettelsesfunksjon	Fravær av implementering på skolen	Case-arbeid
		Lese forskning

Tabell 1 viser oversikt over hovedkategoriene med subkategorier.

3.1 Positive tilbakemeldinger

3.1.1 Økt fokus, effektivitet og flyt

Respondentene uttrykker at de ofte står ovenfor situasjoner der de må søke opp helsefaglig terminologi, og understreker at terminologien er sentral i utdanningen. Studentene fortalte om vaner de har i forbindelse med å søke opp fremmedord. Samtlige forklarte at de brukte søkemotorer som Google eller nettsiden som Norske Medisinske Leksikon eller liknende, noe som fører til at de må åpne en ny fane hver gang de skal søke på noe nytt. Respondentene forklarte at dette førte til mange faner underveis i lesingen, og at dette kunne føre til en hakkete leseropplevelse. Ved bruk av verktøyet opplevde respondentene at lesingen fikk bedre flyt, de opplevde økt fokus og effektivitet.

«Det var veldig fint å få forklaringene på samme side. Det ga mer flyt i lesingen, og gjorde at jeg holdt fokuset bedre»

Respondent 2

«Man slipper å ha 20 forskjellige faner man må lete gjennom, og det var deilig. Man får forklaringen mens man leser, så lesingen går mye fortere»

Respondent 1

3.1.2 Brukervennlighet

Samtlige respondenter har blitt introdusert for verktøyet på skolen, men respondent 1 og 2 følte at verktøyet virket komplisert. Dette inntrykket endret seg etter workshopen, og respondentene opplevde at verktøyet var svært enkelt å forstå.

«Etter workshopen skjønnte jeg jo hvor enkelt det faktisk er. Det er bare å laste ned, flytte det til bokmerket, og trykke på det når jeg trenger det. Det var veldig enkelt!»

Respondent 2

Respondent 3 forklarte at verktøyet var enkelt å forstå fra første introduksjon, og opplever verktøyet som svært brukervennlig.

«Jeg synes det var veldig enkelt å forstå. Jeg slet litt med PDF-funksjonen i starten, men etter litt hjelp så gikk det helt fint»

Respondent 3

3.1.3 Oversettelsesfunksjon

Respondentene forteller at de ofte har slitt med å lese og forstå forskning, særlig på engelsk da ordene og setningene er vanskelige å lese. Noen har tatt i bruk Google Translate, men opplever at oversettelsen til tider oppleves som feil eller klønete formulert. «Termer» bruker en annen oversettelsesteknologi som medfører mer presise oversettelser.

«Vi leser mye forskning på engelsk, noe som tar veldig lang tid å lese fordi det er så vanskelig. Det var veldig lett å oversette både ord og setninger fra engelsk til norsk med Termer.»

Respondent 2

Respondenten med norsk som andrespråk kom med en vinkling vi ikke hadde tenkt på: å føle seg sett som minoritet. Respondenten trekker frem at det at noen lager et verktøy for å hjelpe folk med språkutfordringer føltes fint.

«Det var fint å føle seg sett. Vi med et annet morsmål har alltid en ekstra utfordring når vi skal lese, og det at noen har brukt tid på å lage et verktøy for å hjelpe oss var veldig fint.»

Respondent 3

3.2 Negative tilbakemeldinger

3.2.1 Introduksjon

Samtlige av respondentene ble introdusert til verktøyet på høstsemesteret deres 2. studieår. To av respondentene opplevde introduksjonen som kaotisk, og at de ikke forstod hva det gikk ut på. De forteller at både de og medstudentene glemte verktøyet helt, og at førsteinntrykket var at det virket komplisert og kronglete.

«De kom inn i pausen mellom to timer, og jeg tror ingen forstod hvem det var eller hva det dreide seg om. Det virket komplisert og vanskelig, så jeg orket ikke sette meg mer inn i det.»

Respondent 2

De tre respondentene trakk også frem at verktøyet kunne blitt introdusert tidligere. Studentene ble introdusert for verktøyet i 2.klasse, og mener nytteverdien kunne vært større dersom de fikk en introduksjon i 1. klasse.

«Det er jo i 1.klasse vi har anatomi, fysiologi og biokjemi. Dette er vanskelige fag med mange fremmedord. Jeg tror det kunne være en idé å introdusere det for oss tidligere, kanskje første semester i 1.klasse.»

Respondent 1

3.2.2 Tekniske utfordringer

Samtlige respondenter la vekt på at verktøyet hadde en tendens til å forklare «hverdagslige» ord, fremfor helsefaglig terminologi. Dette førte til at nytteverdien opplevdes som redusert, og at de til tider endte opp med å søke opp ordene i en ny fane likevel.

«Det største problemet er at det er mange hverdagslige ord som strekes under, og ikke nok fagbegreper. Det er jo fagbegrepene vi ikke skjønner eller husker, ikke definisjonen av hverdagslige ord.»

Respondent 1

3.2.3 Fravær av implementering på skolen

Det ble i tillegg trukket frem at skolen ikke oppfordrer studentene til å bruke verktøyet. Respondentene så nytteverdi av å bruke det, men mente at skolen kunne bli flinkere til å implementere det i skolehverdagen.

«Vi har ikke hørt noe mer om Termer etter de var på skolen og presenterte det. Vi har glemt litt at det finnes»

Respondent 1

Respondent 1 og 2 forteller at verktøyet hadde vært nyttig å bruke i forbindelse med case-arbeid i læringsteam. Dette mente de at lærerne kunne oppfordre til.

«Jeg tror Termer hadde blitt brukt mer dersom det var en større del av skolegangen. Hvis lærerne hadde oppfordret oss til å bruke det, tror jeg mange flere hadde brukt det»

Respondent 2

3.3 Nytteverdi

Respondent 3 fortalte at verktøyet hadde blitt benyttet ved 3 anledninger i forbindelse med skolearbeid og oppgaveskriving. Respondenten hadde også planlagt å benytte seg av verktøyet videre, ettersom nytteverdien opplevdes som stor. Samtlige respondenter trekker frem at verktøyet vil være nyttig ved lesing og forståelse av forskning, særlig grunnet oversettelsesfunksjonen. De trekker også frem at de verktøyet kan benyttes ved oppgaveskriving, eksamenslesing og case-arbeid på skolen.

Respondent 1 og 2 trekker igjen frem at om verktøyet hadde blitt introdusert tidligere, hadde de benyttet det i forbindelse med lesing i anatomi, fysiologi og biokjemi.

«Om vi hadde fått høre det i 1.klasse da vi hadde anatomi, fysiologi og biokjemi, hadde jeg garantert brukt det under eksamenslesing.»

Respondent 1

4. Diskusjon

4.1 Resultater i lys av teori og forskning

Hovedfunn fra studien viser at respondentene ser stor nytteverdi med verktøyet, ettersom det gjør lesingen mer forståelig, effektiv og bidrar til økt fokus og flyt. Samtidig vil implementering fra skolen og introduksjonstidspunkt- og måte være viktige faktorer for at studentene tar i bruk verktøyet. For å knytte resultatene opp mot forskning og teori vil diskusjonen bli fremstilt i hovedkategoriene 1) positive erfaringer, 2) negative erfaringer og 3) nytteverdi.

4.1.1 Positive erfaringer

De positive erfaringene tok særlig utgangspunkt i oversettelsesfunksjonen. For studenter med norsk som morsmål bidro funksjonen til å lett oversette forskning fra engelsk til norsk, noe som bidro til enklere forståelse og lesing. Forskning viser at studenter ser på det å lese og anvende forskning som en viktig del av utdanningen, men at anledningen til å forstå det har vært noe fraværende (9). Dette stemmer overens med informasjonen vi fikk fra respondentene, da de uttrykte at det å lese forskning på engelsk oppleves som tidskrevende og vanskelig. De har benyttet seg av verktøy som Google Translate, men opplever at dette både 1) avbryter lesingen og 2) oversettelsene blir mindre presise. De opplevde at oversettelsen ved bruk av verktøyet førte til bedre flyt og forståelse av teksten, at lesingen tok mindre tid og at oversettelsene var presise. Dette kan bidra til økt læringsutbytte for studentene.

En annen positiv erfaring respondentene hadde, var en generell økt opplevelse av flyt, fokus og effektivitet i lesingen. Respondentene forklarte at de ofte står ovenfor pensum med mye fagterminologi, særlig i fagene anatomi, fysiologi og biokjemi. Som Sæther også beskriver, er dette krevende fag med mye å lære på kort tid (10). Respondentene forklarte at den helsefaglige terminologien er uvant og ukjent i begynnelsen av utdanningsløpet, og at de ofte måtte søke opp betydningen av ordene for å forstå konteksten. Dette medførte ofte at de hadde mange faner oppe, og måtte bla gjennom for hvert ord noe som forstyrret lesingen. Ved bruk av «Termer» opplevde respondentene økt fokus, flyt og effektivitet ved å få begrepsforklaring direkte på siden de var på. Ved å effektivisere læringen, vil fagstoffet kunne leses på kortere tid og mulig forstås lettere. Dette kan bidra til at man får lest mer fagstoff, noe som bidrar til økt læringsutbytte for studentene.

4.1.2 Negative erfaringer

Respondentene opplevde likevel at verktøyet til tider ikke ga forklaring på relevant helsefaglig terminologi, men heller forklaring på hverdagslige ord de kunne fra før. Et godt vokabular og forståelse for helsefaglig terminologi er sentralt for både læring og videre utøvelse av faget (3). Verktøyet er utviklet i den hensikt om å gi gode begrepsforklaringer av terminologi, med mål om å øke leseforståelsen og læringen til den som leser. Respondentene fortalte at de ofte leser pensum med mye helsefaglig terminologi, særlig i naturvitenskapelige fag som anatomi, fysiologi og biokjemi, der de ofte må søke opp begrepsforklaringer for å forstå det de leser. Forståelsen av disse fagene blir sett på som svært sentralt i utdanningen (9), og forståelsen av helsefaglig terminologi kan bidra til økt forståelse i disse fagene. Selv om verktøyet til tider ga gode begrepsforklaringer, opplevde respondentene likevel tilfeller der de måtte søke opp ordene på Google likevel. Det blir sett på som en problematisk faktor at verktøyet ikke ga begrepsforklaring på den relevante terminologien studentene ønsket.

I tillegg mente respondentene at verktøyet burde blitt introdusert tidligere, gjerne i 1.klasse da studentene har fag preget av mye helsefaglig terminologi. Dette er fag som anatomi, fysiologi og biokjemi. Som Sæther beskriver, er faget preget av mye fagstoff som skal gjennomgås på kort tid (10). Dette er respondentene enige i, og uttrykker at en tidligere introduksjon til verktøyet hadde effektivisert lesingen til AFB-faget.

Det ble også trukket frem at verktøyet ikke har fått noe oppmerksomhet i regi av skolen, og to av respondentene mente at de ville tatt i bruk verktøyet mer om det var mer «synlig» på skolen. Neste kapittel vil ta for seg respondentenes meninger om hvordan verktøyet kan brukes, og hvordan skolen kan implementere verktøyet ytterligere.

4.1.3 Nytteverdi

Som studentleder i NSF Edel Marlèn Taraldsen uttrykte, kan mangel på verktøy være til hinder for å få gode karakterer (11). Likevel finnes det verktøy som kan bidra til dette, men det viser seg at studentene ikke vet at det finnes. Respondentene i studien ser nytteverdi av verktøyet, og uttrykker et ønske om at skolen implementerer slike verktøy sterkere i utdanningen. Respondentene forklarer at dersom skolen oppfordrer studentene til å benytte seg av slike verktøy i forbindelse med case-arbeid på skolen, vil verktøyet bli en naturlig del av skolegangen. Dette kan føre til at studentene benytter seg av verktøyet på eget initiativ, og respondentene forteller at de ville brukt verktøyet i forbindelse med oppgaveskriving, eksamensøving og for å lese og forstå forskning.

Den sterke faglige kompetansen de opparbeider på skolen, vil gjenspeiles videre i arbeidslivet. Felles helsefaglig terminologi bidrar til presis kommunikasjon mellom de ulike helseprofesjonene på arbeidsplassen. I tillegg bidrar det til presis og ryddig dokumentasjon (4), noe som er viktig for forsvarlig utøvelse av yrket (5). Forståelse av helsefaglig terminologi bidrar også til bedre pasientkommunikasjon, der man kan sikre seg at pasienten har innsikt og forståelse av egen helse (2, 6). Pasientkommunikasjon, undervisning og veiledning er viktige bestanddeler i sykepleierens pedagogiske funksjon (7).

Både skolen og studentene har et felles mål: økt kunnskap og faglig kompetanse. Ved å ta i bruk flere digitale verktøy som fremmer fokus, flyt, forståelse og effektivisering, kan man bidra til økt leseforståelse og læring. Dette er faktorer som fremmer læringsutbyttet under studiene, og som vil ha gevinst videre i arbeidslivet.

4.2 Studiens styrker og svakheter

4.2.1 Metodevalg

Vi valgte kvalitativ metode ettersom dette kunne gi oss et dypdykk i studentens tanker og erfaringer rundt verktøyet. Metodevalget førte til god dialog der vi fikk innhentet mye nyttig informasjon. Vi kunne dog vurdert å kombinere det med kvantitativ metode, ved et enkelt spørreskjema der resultatene kunne blitt presentert tydelig i en tabell. Dette kunne også ført til at flere studenter hadde blitt med på undersøkelsen, ettersom en kort spørreundersøkelse kan være mindre tidkrevende enn et intervju.

4.2.2 Validitet av resultater

Vi må stille oss kritiske til validiteten av resultatene på grunnlag av:

- 1) Få respondenter: Vi ønsket opprinnelig å intervju 6-8 studenter med norsk som morsmål, og 6-8 studenter med norsk som andrespråk. Etter en lang rekrutteringsfase endte vi kun opp med 2 studenter med norsk som morsmål, og 1 med norsk som andrespråk. Dette fører til at datagrunnlaget er betraktelig mindre enn det vi opprinnelig ønsket. Vi opplevde svært stor enighet blant respondentene, og det kan diskuteres om vi hadde fått større variasjon med flere respondenter.
- 2) Utprøvelse av verktøyet: Studentene vi intervjuet hadde kort erfaring med verktøyet. Respondent 1 og 2 hadde kun brukt verktøyet i forbindelse med workshopen, noe som vil si at de har svært begrenset erfaring med verktøyet. Respondent 3 hadde dog noe bredere erfaring, og ga like svar som respondentene uten erfaring.

4.2.3 Intervjuguide

En styrke med studien er intervjuguiden som bidro til at alle respondentene fikk like spørsmål. Intervjuguiden var også semistrukturert, noe som bidro til oppfølgingsspørsmål og spontane innspill. Sett i ettertid kunne vi likevel innhentet mer relevant fag- og forskning før utformingen av intervjuguiden. Dette kunne ført til mer presise spørsmål som kunne belyst hensikten med studien enda bedre.

4.2.4 Rekruttering og datainnsamling

Rekrutteringen ble utført digitalt via Facebook og BlackBoard. Vi opplevde svært liten respons fra studentene, og kunne vurdert å rekruttere via plakater på skolen eller fysisk rekruttering. Datainnsamlingen foregikk via ett fysisk semistrukturert parintervju, og ett digitalt individuelt semistrukturert intervju. Parintervjuet bidro til god dialog mellom respondentene, og samtalen opplevdes som uanstrengt og engasjerende. Det digitale intervjuet opplevdes også som uproblematisk. Begge intervjuene ble holdt av meg og en medstudent, noe som opplevdes som en styrke, ettersom den ene holdt intervjuet mens den andre noteterte. I tillegg bidro det til at medstudenten og jeg kunne diskutere i etterkant.

4.2.5 Implikasjoner for studien

Funn i prosjektet viser at verktøyet kan være et nyttig bidrag til leseforståelse og læring for sykepleierstudenter. Dette gir implikasjoner for videre forbedring og forskning rundt bruken av digitale verktøy blant sykepleierstudenter. Utvalget er antakelig for lite til å fastslå sykepleierstudenters erfaringer og opplevelse av nytteverdi på et generelt grunnlag. Vi har heller ikke grunnlag til å si noe om langtidseffekten av verktøyet.

5. Konklusjon

Hensikten med denne studien var å kartlegge sykepleiestudenters erfaring med verktøyet «Termer», og hvordan verktøyet kan påvirke læringsutbyttet. Resultatene viser flere positive erfaringer, blant annet at det bidrar til økt fokus og effektivitet, samt bedre flyt i lesingen. Verktøyet opplevdes også som brukervennlig. I tillegg så respondentene en stor fordel med oversettelsesfunksjonen, særlig med tanke på oversettelse av engelsk forskning. Dette er faktorer som bidrar til økt læringsutbytte og forståelse av fagfeltet. Studentene trakk dog frem at introduksjonsmåte- og tidspunkt kunne forbedres, samt noen tekniske problemer i forbindelse med mangel på understrekning av relevant fagterminologi. I tillegg trakk de frem at implementering fra skolen hadde vært fraværende, noe som førte til at studentene ikke brukte verktøyet.

Verktøyet har en potensiell stor nytteverdi med tanke på de positive tilbakemeldingene, og studentene kunne se for seg å benytte verktøyet under eksamensforberedelser, under case-arbeid på skolen, ved lesing og forståelse av forskning og oppgaveskriving. Det krever likevel som nevnt noen forbedringer dersom dette skal oppnås.

Referanser

1. Nordbø, B. Terminologi [Internett]. Store norske leksikon; 2009 [2020; hentet 1. mai 2022]. Tilgjengelig: <https://snl.no/terminologi>
2. Nylenna M. Medisinsk fagspråk - gradvis mer folkelig og forståelig? Michael. 2011;8(3)370–82.
3. Qian, D D. Investigating the Relationship Between Vocabulary Knowledge and Academic Reading Performance: An Assessment Perspective. Language Learning. 2002;52(3)513-536
4. Thoroddsen A, Ehnfors M, Ehrenberg A. Content and Completeness of Care Plans After Implementation of Standardized Terminologies and Computerized Records. CIN: Computers, Informatics, Nursing. 2011;29(10)599-607.
5. Johannesen L M, Hellesø R. Første- og andrespråklige sykepleiere har ulik journalføring. Sykepleien Forskning. 2019;14(76342):e-76342
6. Lov om pasientrettigheter. LOV-1999-07-02-63 [hentet 1. mai 2022]. Tilgjengelig fra: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1999-07-02-63>
7. Tveiten S. Pedagogikk i sykepleiepraksis (2. utgave). Fagbokforlaget; 2008.
8. Forskrift om nasjonal retningslinje for sykepleierutdanning. FOR-2019-03-15-412 [hentet: 1. mai 2022]. Tilgjengelig fra: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2019-03-15-412>
9. Vågan A, Erichsen T, Larsen K. En mixed method studie: Sykepleierstudenters syn på kunnskap og læring. Sykepleien Forskning. 2014;9(2):170-181
10. Sæther H E K. Sykepleierstudenter og læring i faget anatomi, fysiologi og biokjemi [Masteroppgave]. Oslo: OsloMet; 2018
11. Vik I. 1 av 4 strøk på sykepleiereksamen [Internett]. VG; 2022 [2022; hentet 1. mai 2022]. Tilgjengelig fra: <https://www.vg.no/nyheter/innenriks/i/y4yqAR/1-av-4-stroek-paa-sykepleiereksamen>
12. Tingtun. Tingtun Termer [Internett]. Tingtun; 2020 [2020; hentet: 11. mai 2022]. Tilgjengelig fra: <http://www.tingtun.no/search>
13. Løvskar T. Skolen i det digitale samfunnet (1. utgave). Bergen: Fagbokforlaget; 2019.

14. Riiser S, Ingeberg P. Brukertestning av Tingtun Termer [Bacheloroppgave]. Oslo: OsloMet; 2018
15. Dalland O. Metode og oppgaveskriving (5. utgave). Oslo: Gyldendal Akademisk; 2017.
16. Christoffersen L, Johannesen A, Tufte PA, Utne I. Forskningsmetode for sykepleierutdanning (2. utgave). Abstrakt; 2020

Vedlegg 1 – Intervjuguide

INTERVJUGUIDE TERMER

Personalialia, bakgrunnsinformasjon
--

1. Alder og kjønn2. Tidligere utdanning3. Antall timer på PC/mobil i uka, vaner teknologi4. Diskutere og reflektere rundt workshopen – hvilke tanker sitter dere igjen med?

1. Når og hvordan ble du introdusert til Termer?

Tanker rundt introduksjon, promotering. Brukt det tidligere? Aldri brukt det før? Hørt om det før?

2. Hva er hensikten med helsefaglig terminologi?

Hva er terminologi? Hva blir det brukt til? Hvem bruker det? Egne erfaringer med terminologi

3. I hvilke situasjoner kan du se for deg at du bruker Termer?

Undervisning, læring. Hvordan lærere vs. Studenter kan bruke termer. Termer og helsefag, læring

4. Hva syntes du om Termer?

Førsteintrykk, design, funksjonalitet, nytteverdi, brukervennlighet, oversettelsesfunksjon

Hva liker du?

*Hva kan forbedres? Hva er viktig for at **du** tar det i bruk?*

5. Hva er dine vaner rundt oppslagsverktøy?

*Evt. Hva annet bruker du? Google, helsebiblioteket, nhi. Mer relevante treff på Termer? Personvern
Google, pubmed, forskning*

6. Sluttkommentarer

Vedlegg 2 – Informasjonsskriv

Invitasjon til å delta på utprøving og evaluering av verktøyet Termer

Dette er en invitasjon til deg om å delta på en workshop med formål om å prøve ut og evaluere brukervennlighet og nytte av verktøyet Termer. Du spørres fordi du er student i kull 2020 og har hatt tilgang til verktøyet siden høsten 2021. Både studenter som allerede har brukt verktøyet og studenter som ikke har prøvd det ut, er velkomne til å delta. Formålet er å samle erfaringer for å videreutvikle og forbedre Termer. Arbeidet med å prøve ut og videreutvikle termer er et samarbeidsprosjekt mellom firmaet Tingtun, NTNU og UiA. Det vil være oppdragsgiver fra firmaet Tingtun som vil lede workshopen.

Hva innebærer det å delta

Vi ønsker å invitere to grupper av studenter, en gruppe studenter som har norsk som førstespråk, og en gruppe studenter som har norsk som andrespråk. På workshopen vil du være sammen med 5-7 andre studenter. Varighet på workshopen er 2-3 timer. Deltakelse krever ikke noen forkunnskaper. Oppdragsgiver vil sammen med noen prosjektmedarbeidere veilede gruppen gjennom noen oppgaver hvor dere skal bruke Termer. Hensikten er få ta del i gruppedeltakernes umiddelbare opplevelse av brukervennlighet og nytte, og tanker om hva som kan være gode utviklingsmuligheter.

I dette prosjektet er to av prosjektmedarbeiderne sykepleierstudenter fra NTNU som skal gjennomføre sin prosjektbachelor. De kommer til å være til stede under workshopen. I tillegg kommer de til å invitere 4-6 av dere til et gruppeintervju i etterkant av workshopen. Intervjuet vil vare i max 60 minutter

Hva skjer med informasjonen som du deler

Fordi utviklingen av Termer er et kvalitetsutviklingsprosjekt, vil vi underveis i workshopen samle data om deres erfaringer ved at vi tar notater. Det vil også bli tatt notater under gruppeintervjuene. Informasjonen som kommer fram under workshopen og intervjuet vil bli brukt når vi skal publisere resultatene fra prosjektet og i arbeidet med prosjektbachelor. All informasjon som dere deler vil bli behandlet anonymt. Informasjonen vil kun bli brukt slik som beskrevet under hensikten med samarbeidsprosjektet.

Som takk for din deltakelse, spandere vi mat fra Godt Brød.

Hvis du har noen spørsmål, ta kontakt med prosjektleder

Vennlig hilsen

Samtykke til deltagelse

Jeg samtykker til deltagelse

Sted og dato

Signatur

